

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 9456 af 02/06/2023 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 11-23 om børne- og ungeydelse - ligedeling - nye regler - overgangsregel - personkreds - flytning fra udlandet - forældremyndighed - ændring i forholdene

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-42452

Ankestyrelsens principmeddelelse 11-23 om børne- og ungedydelse - lighedeling - nye regler - overgangsregel - personkreds - flytning fra udlandet - forældremyndighed - ændring i forholdene

Principmeddelelsen fastslår

Principmeddelelsen fastslår rækkevidden af overgangsbestemmelsen, som blev indført i forbindelse med reglerne om lighedeling af børne- og ungedydelse.

Overgangsordningen er en fravigelse af hovedreglen om lighedeling af børne- og ungedydelse.

En forældremyndighedsindehaver er omfattet af overgangsordningen i forbindelse med lighedeling af børne- og ungedydelse, hvis forældrene med fælles forældremyndighed ikke var registreret på samme bopæl i CPR i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021. Det gælder uanset, at den forældremyndighedsindehaver, der modtog den sidste børne- eller ungedydelse i 2021, er den eneste fuldt skattepligtige i Danmark, og dermed den eneste berettigede til børne- og ungedydelse.

En forældremyndighedsindehaver er ikke omfattet af overgangsordningen i forbindelse med lighedeling af børne- og ungedydelse, hvis forældremyndighedsindehaveren har forældremyndigheden alene over barnet.

Når kun den ene forældremyndighedsindehaver var fuldt skattepligtig i Danmark inden 1. januar 2022

Udgangspunktet er, at for forældremyndighedsindehavere med fælles forældremyndighed over barnet, skal børne- og ungedydelsen udbetales med halvdelen til hver af forældremyndighedsindehaverne. Hvis kun den ene forældremyndighedsindehaver er fuldt skattepligtig i Danmark, skal hele ydelsen udbetales til denne forældremyndighedsindehaver.

Overgangsordningen finder anvendelse på forældremyndighedsindehavere, som ikke var bopælsregistreret på samme bopæl i CPR i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021.

Hvis forældremyndighedsindehaverne er omfattet af overgangsordningen, skal den fulde børne- og ungedydelse som udgangspunkt fortsat udbetales til den af forældremyndighedsindehaverne, som fik udbetalt den sidste ydelse i 2021.

Overgangsordningen finder også anvendelse på forældremyndighedsindehavere, hvor kun den ene forældremyndighedsindehaver var skattepligtig i Danmark, og hvor forældremyndighedsindehaverne ikke var registreret på samme bopæl i CPR i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021. Det betyder, at forældremyndighedsindehaveren, som fik udbetalt den sidste børne- eller ungedydelse i 2021, fortsat skal have udbetalt den fulde børne- og ungedydelse, uanset om den anden forældremyndighedsindehaver senere bliver skattepligtig i Danmark.

Når den ene forælder havde den fulde forældremyndighed inden 1. januar 2022

Udgangspunktet er, at når en forælder har forældremyndigheden alene over barnet, skal den fulde børne- og ungedydelse udbetales til denne forælder.

Får den anden forælder senere del i forældremyndigheden, vil børne- og ungedydelsen herefter skulle deles med en halvdel af ydelsen til hver af forældremyndighedsindehaverne.

En forælder, der har fået udbetalt den fulde børne- og ungedydelse, fordi vedkommende havde forældremyndigheden alene over barnet, er ikke omfattet af overgangsordningen.

De konkrete sager

Sag nr. 1

Udbetaling Danmark ændrede ydelsesmodtagers udbetaling af børne- og ungedydelse fra fuld ydelse til delt ydelse. Ydelsesmodtager havde hidtil modtaget den fulde børne- og ungedydelse, fordi hun var den eneste berettigede til børne- og ungedydelsen i Danmark. Den anden forældremyndighedsindehaver var bosat i udlandet og var dermed ikke skattepligtig i Danmark. Da den anden forældremyndighedsindehaver flyttede til Danmark og dermed isoleret set opfyldte betingelserne for retten til børne- og ungedydelse, traf Udbetaling Danmark afgørelse om at dele ydelsen med halvdelen til hver af forældrene.

Ankestyrelsen ændrede imidlertid Udbetaling Danmarks afgørelse, idet styrelsen vurderede, at ydelsesmodtager var omfattet af overgangsordningen. Børne- og ungedydelsen skulle derfor ikke deles mellem forældrene.

Sag nr. 2

Udbetaling Danmark ændrede ydelsesmodtagers udbetaling af børne- og ungedydelse fra fuld ydelse til delt ydelse. Ydelsesmodtager havde hidtil modtaget den fulde børne- og ungedydelse, fordi hun var den eneste berettigede til børne- og ungedydelsen, da hun alene havde forældremyndigheden over barnet.

Da barnets anden forælder fik del i forældremyndigheden blev vedkommende også berettiget til børne- og ungedydelse og Udbetaling Danmark traf afgørelse om at dele ydelsen med halvdelen til hver af forældrene.

Ankestyrelsen stadfæstede Udbetaling Danmarks afgørelse og vurderede, at ydelsesmodtager ikke var omfattet af overgangsordningen, selvom forældrene havde boet hver for sig i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021, da overgangsordningen kun finder anvendelse på forældre med fælles forældremyndighed.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet to sager principielt. Det har vi gjort for at fastslå rækkevidden af overgangsordningen, som blev indført i forbindelse med, at der kom nye regler om lighedeling af børne- og ungedydelse.

Vi fastslår, at en forældremyndighedsindehaver kan være omfattet af overgangsordningen, selvom vedkommende var den eneste skattepligtige i Danmark inden den 1. januar 2022, hvis forældremyndighedsindehaverne boede hver for sig i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021.

Vi fastslår også, at overgangsordningen ikke finder anvendelse på forældre, hvor den ene forælder havde forældremyndigheden alene på det tidspunkt, hvor reglerne om lighedeling trådte i kraft.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Bekendtgørelse af lov om en børne- og ungeydelse, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 724 af 25. maj 2022

- § 4, stk. 1, om lighedeling af børne- og ungeydelse
- § 4, stk. 5, om når kun den ene forælder har forældremyndigheden
- § 4, stk. 10, om overgangsordningen.

Praksis

Ankestyrelsen har ikke andre principmeddelelser på området.

De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr. 22-42454

Du har klaget over Udbetaling Danmarks afgørelse om deling af udbetalingen af børne- og ungeydelse. Udbetaling Danmark afgjorde sagen ved afgørelser af 20. juni 2022 og 9. september 2022. Ved den seneste afgørelse fastholdt Udbetaling Danmark, at ydelsen skulle deles mellem dig og den anden forælder.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til at modtage den fulde børne- og ungeydelse til X, Y og Z.

Det betyder, at vi ændrer Udbetaling Danmarks afgørelse.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du er omfattet af overgangsordningen vedrørende ligedeling af børne- og ungedydelse.

Det er videre vores vurdering, at der ikke ved børnenes fars indrejse i Danmark skete en sådan relevant ændring af forholdene, at det kan medføre, at børne- og ungedydelsen alligevel skal deles mellem forældrene.

Du har derfor ret til den fulde børne- og ungedydelse til X, Y og Z.

Det betyder også, at den vejledning, du modtog den 6. januar 2022 var utilstrækkelig, idet grunden til, at du skulle have udbetalt den fulde børne- og ungedydelse, var, at du var omfattet af overgangsordningen om fravigelse af ligedeling af ydelsen.

Hvad er afgørende for resultatet

Du og børnenes far havde fælles forældremyndighed over X, Y og Z indtil den 18. november 2022. Siden da har du haft den fulde forældremyndighed over børnene.

Du har boet i Danmark med børnene, og børnenes far har boet i udlandet. Børnenes far har ikke været skattepligtig i Danmark, mens han har boet i udlandet. Du og børnenes far boede hver for sig i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021.

Udbetaling Danmark sendte dig den 6. januar 2022 et brev, hvoraf det fremgik, at du fortsat skulle have udbetalt den fulde børneydelse efter 1. januar 2022, da du var den eneste forælder, der opfyldte betingelserne for at få udbetalt børne- og ungedydelse. Du blev orienteret om, at såfremt den anden forælder senere opfylder betingelserne, vil udbetalingen blive ændret til en halvdel af ydelsen til hver.

Børnenes far indrejste i Danmark den 8. marts 2022. Fra dette tidspunkt opfyldte han isoleret set betingelserne for ret til udbetaling af børne- og ungedydelse.

Den 29. marts 2022 sendte Udbetaling Danmark dig et brev. Det fremgik af brevet, at Udbetaling Danmark havde fået oplysninger, der kunne betyde, at udbetalingen af børne- og ungedydelse kunne blive ændret, så du og den anden forælder fremover skulle have halvdelen af ydelsen hver. Det fremgik også af brevet, at oplysningerne viste, at den anden forælder nu opfyldte betingelserne for at modtage børne- og ungedydelse. Det fremgik ikke af brevet, hvilke oplysninger Udbetaling Danmark havde fået, eller hvilke betingelser den anden forælder nu opfyldte. Det fremgik af brevet, at du inden 14 dage skulle meddele, om du var enig eller uenig i, at den anden forælder opfyldte betingelserne.

Du blev derudover vejledt om, at du fortsat kunne have ret til hele børne- og ungedydelse ved at indsende dokumentation for en samværsordning.

Du svarede ikke på brevet.

Udbetaling Danmark traf herefter den 20. juni 2022 afgørelse om, at børne- og ungedydelsen skulle deles mellem dig og børnenes far fra den 1. juli 2022. Begrundelsen var, at børnenes far nu også opfyldte

betingelserne for retten til udbetaling af ydelsen. Det fremgik ikke af afgørelsen, hvilke betingelser børnenes far opfyldte.

Du klagede ikke over denne afgørelse inden for klagefristen. Den 26. juli 2022 kontaktede du Udbetaling Danmark, da du ikke forstod, hvorfor børnenes far skulle have halvdelen af ydelsen udbetalt. Du oplyste, at børnenes far ikke havde samvær med børnene. Du blev herefter vejledt om at indsende dokumentation for en samværsordning.

Den 9. september 2022 indsendte du et brev fra Familieretshuset af 8. september 2022, hvori Familieretshuset bekræftede, at der ikke forelå oplysninger i Familieretshuset om, at der skulle være samvær mellem børnene og deres anden forælder. Du oplyste i den forbindelse til Udbetaling Danmark, at det ikke havde været muligt at få den anden forælder til at møde op i Familieretshuset og indgå en samværsaftale.

Den 9. september 2022 traf Udbetaling Danmark afgørelse om, at udbetalingen af børne- og ungeydelse ikke kunne ændres på baggrund af den indsendte dokumentation, fordi der ikke var tale om en samværsafgørelse eller et forlig.

Der skal som hovedregel ske lighedeling af børne- og ungeydelse mellem forældrene, når forældrene har fælles forældremyndighed, og begge forældre i øvrigt er berettigede til ydelsen.

For forældremyndighedsindehavere, der ikke var bopælsregistreret på samme bopæl i CPR i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021, er der fastsat en overgangsordning, hvorefter hovedreglen om lighedeling ikke finder anvendelse. For forældremyndighedsindehavere omfattet af overgangsreglen, skal hele børne- og ungeydelsen udbetales til den forældremyndighedsindehaver, der fik udbetalt den sidste ydelse i 2021.

Formålet med overgangsordningen er at tilgodese, at delte familier som udgangspunkt har indrettet sig efter, at kun den ene forældremyndighedsindehaver skal have udbetalt børne- og ungeydelsen.

Da du og børnenes far boede hver for sig i ovennævnte periode, er I omfattet af overgangsordningen for delte familier. Derfor skal hele børne- og ungeydelsen som udgangspunkt udbetales til dig.

Det forhold, at børnenes far er indrejst i Danmark, er ikke en sådan relevant ændring af forholdene, at det kan bringe hovedreglen om lighedeling af børne- og ungeydelsen i anvendelse.

Idet du er omfattet af overgangsordningen, kunne børnenes anden forælder kun få del i udbetalingen af børne- og ungeydelsen, hvis en eller flere af følgende betingelser var blevet opfyldt:

- I var blevet enige herom,
- børnenes anden forælder kunne dokumentere ved en samværsafgørelse eller forlig, at han havde samvær med børnene i mindst 9 ud af 14 dage, eller
- børnene var blevet bopælsregistreret hos den anden forælder.

Du havde derfor ret til den fulde børne- og ungeydelse også fra det tidspunkt, hvor børnenes far indrejste i Danmark.

Vi bemærker, at du fra den 18. november 2022 har fået den fulde forældremyndighed over børnene. Børnenes anden forælder kan herefter kun få del i børne- og ungedydelsen, såfremt I igen får delt forældremyndighed.

Om reglerne

Det er en betingelse for retten til børne- og ungedydelse, at man er fuldt skattepligtig i Danmark.

Fra og med 1. januar 2022 bliver udbetalingen af børne- og ungedydelsen som udgangspunkt automatisk delt lige mellem forældre, der har fælles forældremyndighed over et barn.

For forældre med fælles forældremyndighed, der er flyttet fra hinanden før den 19. oktober 2021, udbetales børne- og ungedydelsen fra den 1. januar 2022 automatisk til den forælder, der fik udbetalt den sidste børne- og ungedydelse i 2021. Forælderen er omfattet af en overgangsordning, som har til formål at tilgodese, at delte familier som udgangspunkt vil have indrettet sig på, at børne- og ungedydelse udbetales til den ene forældremyndighedsindehaver.

Når bopælsforælderen er omfattet af overgangsordningen, kan den anden forælder kun få del i børne- og ungedydelsen, hvis forældrene enten bliver enige om det, den anden forælder kan dokumentere ved en samværsafgørelse eller forlig, at barnet bor minimum 9 ud af 14 dage hos den anden forælder, eller hvis barnet bliver bopælsregistreret hos den anden forælder.

Udbetaling af børneydelse skal ske med virkning fra næstkommende kvartal efter Udbetaling Danmark har truffet afgørelse om udbetaling.

Børneydelse udbetales kvartalvis. Betingelserne for udbetaling af børne- og ungedydelse skal være opfyldt den første dag i den periode, som den enkelte udbetaling vedrører.

Bemærkninger til Udbetaling Danmark

Partshøring

Vi kritiserer, at Udbetaling Danmarks brev af den 29. marts 2022 efter Ankestyrelsens vurdering ikke opfylder kravene til en partshøring, da det ikke fremgår af brevet, hvilke oplysninger Udbetaling Danmark er kommet i besiddelse af, og du blev således ikke gjort bekendt med, hvilke oplysninger du skulle forholde dig til.

Ud fra en konkret vurdering finder vi ikke, at det forhold kan medføre, at afgørelsen af den 20. juni 2022 ikke gælder, da du i forbindelse med din klage over afgørelsen af den 9. september 2022 har haft lejlighed til at komme med dine bemærkninger til sagen.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk

Sag nr. 2, j.nr. 23-185

Du har klaget over Udbetaling Danmarks afgørelse om ligedeling af børne- og ungedydelse. Udbetaling Danmark afgjorde sagen den 18. oktober 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til halvdelen af børne- og ungedydelsen til X fra den 1. januar 2023.

Det betyder, at vi stadfæster Udbetaling Danmarks afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Vi kritiserer, at Udbetaling Danmark ikke har overholdt genvurderingsfristen på fire uger. Det fører ikke til et andet resultat.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du har ret til halvdelen af børne- og ungedydelsen til X fra den 1. januar 2023, da du ikke er omfattet af overgangsordningen.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du og barnets anden forælder fik fælles forældremyndighed fra den 11. august 2022. Det blev ajourført i CPR den 3. oktober 2022.

Den 12. oktober 2022 sendte Udbetaling Danmark dig en partshøring, hvoraf det fremgår, at din udbetaling af børne- og ungedydelse kan blive ændret, fordi den anden forælder nu opfylder betingelserne for at modtage børne- og ungedydelse. Du blev orienteret om, at du fortsat kan have ret til hele børne- og ungedydelsen ved at indsende dokumentation for, at du har barnet i mindst 9 ud af 14 dage.

I den anledning har du indsendt en afgørelse fra Familieretshuset af den 3. oktober 2022 om afslag på midlertidig kontaktbevarende samvær til barnets far. Der er tale om en afgørelse om midlertidigt samvær efter forældreansvarslovens § 29. Familieretshuset har herved ikke taget endelig stilling til samvær.

Da I har fået fælles forældremyndighed, har du alene ret til halvdelen af børne- og ungedydelsen til X fra den 1. januar 2023.

Du er ikke omfattet af overgangsordningen, som er en fravigelse af hovedreglen om, at børne- og ungedydelse skal ligedes mellem forældremyndighedsindehaverne. Dette er uanset, at du og den anden forælder har boet hver for sig i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21.

november 2021, da overgangsordningen kun gælder for forældre, som havde fælles forældremyndighed inden 1. januar 2022.

Afgørelsen om midlertidigt kontaktbevarende samvær kan ikke danne grundlag for en ændring af udbetalingen af børne- og ungeydelse, da den ikke fastsætter endeligt samvær.

Om reglerne

Fra og med 1. januar 2022 bliver børne- og ungeydelsen automatisk som udgangspunkt delt lige mellem forældre, der har fælles forældremyndighed over et barn.

For forældre med fælles forældremyndighed, som ikke var bopælsregistreret på samme adresse i CPR i hele perioden fra og med den 19. oktober 2021 til og med den 21. november 2021, udbetales hele børne- og ungedyelsen til den forældremyndighedsindehaver som fik den sidste ydelse udbetalt i 2021.

Udbetaling af børneydelse skal ske med virkning fra næstkommende kvartal efter, Udbetaling Danmark har truffet afgørelse om udbetaling.

Børneydelse udbetales kvartalvis. Betingelserne for udbetaling af børne- og ungeydelse skal være opfyldt den første dag i den periode, som den enkelte udbetaling vedrører.

Bemærkninger til Udbetaling Danmark

Genvurderingsfrist

Vi kritiserer, at Udbetaling Danmark ikke har genvurderet sagen inden fire uger efter, at de modtog din klage.

Udbetaling Danmark har modtaget din klage den 10. november 2022. Genvurderingen er sendt til Ankestyrelsen den 2. januar 2023.

Udbetaling Danmark har givet dig besked om, at genvurderingen ikke kunne færdiggøres inden for fire uger og meddelt dig et tidspunkt for, hvornår genvurderingen kunne forventes afsluttet.

Det fører dog ikke til et andet resultat.

En overskridelse af en lovbestemt tidsfrist kan ikke føre til et andet resultat i sagen, men kan alene føre til kritik.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk